

Szinyei Merse Jenő

kultuszminiszter első vidéki útja szerdán Szegedre vezetett

„A szegedi egyetemi alkotások méltó folytatása lesz a központi egyetem felépítése” — mondotta a kultuszminiszter

Szinyei Merse Jenő látogatása gróf Klebelsberg Kunó sirboltjánál, a Székesegyházban, a kulturpalotában s fontos tárgyalásai Szeged kulturális kérdéseiről a város vezető férfiival

(A Délmagyarország munkatársától) Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter hivatalának elfoglalásakor bejelentette, hogy fel fogja keresni a nagyobb kulturcentrumokat, hogy személyes tapasztalatokat szerezzen a vidék kulturális helyzetéről s a felmerülő kívánalmakról. A kultuszminiszter első vidéki látogatása Szegednek szült s ez a látogatás városszerte azzal a jóleső impresszióval járt, ami táplálja a reményt, hogy — mint azt bemutatkozó beszédében közölte is — az új kultuszminiszter gróf Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint által kijelölt utakon fog haladni. Ennek a látogatásnak nyomán bizik benne Szeged, hogy Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter mindazt, amit gróf Klebelsberg Kunó megalapozott és Hóman Bálint tovább épített minisztersége utolsó intézkedéseivel, most továbbviszi s biztosítja a szegedi remények valóra válását.

A kultuszminiszter szerdán délután, a menetrendszerű budapesti gyorsvonattal érkezett Szegedre. A látogatás tulajdonképpen magánjellegű látogatás volt s éppen ezért nem volt sem hivatalos fogadtatás, sem ezzel járó ünneplés s hivatalos közleményt sem adott ki a látogatásról. Szinyei Merse Pál kíséretében csupán dr. Palkovics Pál miniszteri osztálytanácsos, a miniszter személyi titkára érkezett Szegedre. A pályaudvaron dr. Tukats Sándor főispán, a polgármester nevében vitéz dr. Szabó Géza tanácsnok, dr. Széchenyi István kormánybiztos-közjegyző, dr. Kogutowicz Károly egyetemi rektor, dr. Buócz Béla főkapitányhelyettes és dr. Balogh Antal tb. tanácsnok, főispáni titkár fogadta a minisztert, aki az állomásról szállására ment s rövid ottartózkodás után szegedi első útja a fogadalmi templomba vezetett, hogy megkoszorúzza nagynevű elődjének, Klebelsberg Kunó grófnak koporsóját. A székesegyház zskriptájába Raskó Sándor püspöki helynök kalauzolta le a kultuszminisztert és kíséretét. A miniszter hatalmas babékoszorút helyezett el Klebelsberg Kunó gróf koporsója előtt. A koszoru szalagján ez a felírás olvasható: »Hálás

kegyelettel — Szinyei Merse Jenő m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter». A kultuszminiszter imába mélyedve hosszabb időt töltött a sirbolt előtti imaszámolyon térdelve s a miniszterrel együtt a jelenlevők is néma megemlékezés-sel adóztak Szeged nagy újjáépítőjének koporsója előtt.

Meglátogatta ezután a miniszter Somogyi Szilveszter siremlékét s a templom alagsorának többi sirboltját, majd kíséretével együtt a székesegyház szentélyébe ment s Raskó Sándor püspöki helynök kalauzolásával mellett nagy érdeklődéssel szemlélte meg a templom teljes kivilágításban tündöklő belső részeit. Hosszasan időzött az egyes oltároknál, nagy figyelemmel szemlélte a székesegyház hatalmas, művészi freskóit s a templom világhírű orgonáját, amelyet a miniszter látogatása alkalmából Szijjas János hittanár szólaltatott meg.

A fogadalmi templom meglepetése után a dómterti csonka torony falában elhelyezett ellenfordalmi emlékművet, majd a torony belsejében kiképzett bantisteriumot s az ott levő híres Ába-Novák freskókat szemlélte meg a miniszter. Hosszabb időt töltött Szinyei Merse Jenő a Dóm-téren, ahol végigjárta és meglekintette az árkádoros épületeket, a Nemzeti Pantheon szobrait s megszemlélte a felépítendő egyetemi központi épület részére kijelölt dómterti telket. Itt beható tárgyalásokat folytatott a város és az egyetem vezetőivel az építkezések ügyében, majd kíséretével együtt a városi muzeumba ment, ahol dr. Szőke Mihály igazgatóhelyettes könyvtárnok fogadta és kalauzolta a minisztert. A muzeumban közel másfél órát időzött a miniszter, végigjárta a könyvtár, a muzeum és a kórtár összes teremt, nagy érdeklődéssel tanulmányozta a muzeum értékes gyűjteményeit, a természetrajzi, néprajzi, művelődéstörténeti és várostörténeti gyűjteményt, a hatalmas anyaggal rendelkező könyvtárt és a képgyűjteményeket.

Két óra tájban fejezte be látogatását a kultuszminiszter a muzeumban, ahonnan szűkebb társaságával dr. Tukats Sándor főispán lakására ment. Itt volt az ebéd, majd a délutáni órákban Szinyei Merse Jenő szűkebb kíséretével Ujszegedre ment és az Erzsébet-ligetben sétált, azután dr. Tukats Sándor főispán, dr. Kogutowicz Károly rektor, dr. Széchenyi István kormánybiztos, közjegyző, dr. Buócz Béla főkapitányhelyettes, vitéz dr. Szabó Géza tanácsnok, dr. Palkovics Pál miniszteri osztálytanácsos és dr. Balogh Antal tb. tanácsnok, főispáni titkár társaságában a Viraugh-kioszkban uzsonnázott. Az uzsonna alatt fesztelen beszélgetés közben behatóan érdeklődött a kultuszminiszter a napirenden levő fontos szegedi kérdések iránt s ennek a beszélgetésnek során felvetődtek az összes aktuális szegedi kulturális kérdések, a város kulturális intézményeinek helyzete, a terv-

be vett Alföldi Tudományos Intézet létesítése és más fontos kulturális problémák.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter az uzsonna befejezése után gépkocsin a pályaudvarra hajtott, ahol szívélyes búcsút vett a társaságában levő szegedi közéleti vezető férfiaktól és az esti gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

A kultuszminiszter nyilatkozata

Szegedi látogatása során Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter a következő nyilatkozatot adta a szegedi sajtónak:

— Mint Klebelsberg Kunó gróf hosszú időn át volt munkatársa, első utam Szegedre vezetett, hogy a nagy alkotó államférfi sirta előtt lerójam kegyeletemet és hálámat. Ezt az alkalmat felhasználtam arra is, hogy az időszerű kulturális kérdések iránt egelőre nagy vonalakban tájékozódjak.

— A közelmúltban Szegedre érkezett egyetemfelelesztési leirattal kapcsolatban — folytatta Szinyei Merse Jenő — megnéztük a központi egyetem és a jogi és államtudományi kar épülete részére kiszemelt telektömböt. Közölhetem — mondotta ezzel kapcsolatban —, hogy ennek a tervnek a megvalósi-

tását a már meglévő szegedi egyetemi alkotások méltó folytatásának minősíthetem.

A kulturpalotában tett látogatással kapcsolatban a miniszter a következőket mondotta:

— Sajnálatos állapotban meg, hogy mennyire össze van zsufolva a muzeum nagyértékű anyaga s hogy annak egy része nem is helyezhető el. A kiállított anyag annyira összezsufolt, hogy jóformán áttekinthetetlen. Ezzel kapcsolatban örömmel hallottam, hogy a legkomolyabban van szó arról, hogy a város ezt a nagyra hivatott intézményét a közeljövőben megfelelő módon iparkodik további hajlékhoz iuttatni. De szükséges új hajlék a Somogyi-könyvtár részére is, amelynek továbbfejlesztése szintén nagyon fontos. Tekintettel azonban a háborús körülményekre, már az átmeneti időre is besorozandó ez az építkezés és éppen ezért már most meg kell tenni az erre vonatkozó előkészületeket, hogy amint lehetőség nyílik, az építkezéseket azonnal meg lehessen kezdeni.

— Magától értetődő — fejezte be nyilatkozatát a kultuszminiszter —, hogy a jövőben keresni fogom az alkalmat, hogy az ország második legnagyobb városában, ahonnan szertesugárzott a szegedi gondolat — legközelebb annyi időt tölthessek, hogy a tárcám keretéhez tartozó intézményekkel és azok vezetőivel alaposabban megismerkedhessem.

— Örömmel hallottam illetékesek, köztük a főispán ur szájából is — mondotta végül —, hogy a mai nehéz háborús időkhez mérten a nagyon szükséges összefogás gondolata mily erősen megvan a szegedi társadalomban. Ezt az összefogást kell megszilárdítanunk minden téren, mert ezzel csak még erősebbek leszünk.

Ebben az évben befejezik a város aszfaltburkolatának kiavítását

(A Délmagyarország munkatársától) A városrendező bizottság legutóbbi ülésén a bizottság tagjai részletesen megvitatták a város utvonalaik burkolásával kapcsolatos kérdéseket és összeállították a városrendezési célokra a jövő évi költségvetésbe veendő hitelkeretet.

Az utburkolat, főképpen az aszfaltrétegek javítása már régen időszzerű kérdés, mert legtöbb helyen erősen mearongálódott az aszfalt s emiatt többször indokolt kifogások hangzottak el. A javítások elvégzését sokáig hátráltatta az a körülmény, hogy nem tudtak elegendő mennyiségű bitumént szerezni. Szorgos utánjárások után most sikerült a bitumen beszerzése s gyors tempóban megindult városszerte az aszfaltburkolat javítása. Ertesztelésünk szerint a munkálatok előrehaladásának gyors tempója biztosítja, hogy ebben az évben az aszfaltburkolat minden hiabáját kijavítsák s kifogástalan állapotba helyezik mindenütt az aszfaltot. Gondoskodás történik azonban arról is, hogy a folytatólagos javítások elvégezhetőek legyenek a jövő évben is. Erre a célra a városrendező bizottság 200.000 pengő felvételét javasolja a jövő évi költségvetésbe. A belterületi utak forgalmi rendezésére 160

ezer pengő felvételét javasolja a bizottság. Ennek a rendezésnek a célja az, hogy a folyton fejlődő forgalom zavarmentességét biztosítsa. Ilyen munka például az idén a Széchenyi-tér forgalmi és utviszonyainak rendezése a Takaréktár-utca előtti részen. A közúti hid fenntartásának költségeire 80.000 pengőt, árvízvédelmi célokra szintén 80.000 pengőt, a belvízvédelemre 30.000 pengőt, a városrendezési törvény további végrehajtására pedig 30.000 pengőt javasol felvenni a költségvetésbe a városrendező bizottság.

A városrendező bizottság által javaslatba hozott összegeket először a számvevőség vizsgálja meg, majd a pénzügyi bizottság elé kerül a javaslat az általános költségvetési tervezet keretében.

Széchenyi Mozi

Ma utoljára 5, 7, 9 órakor!

Főboldogság

a legjobb német vígjáték.

Főszereplők: HEINZ RÜHMANN, IDA WÜST és HERTHA FEHLER.

Belvárosi Mozi

Csütörtök és pénteken. — Csak felnőtteknek! PAGER legsikerültebb filmje:

Egy leány elindul

nagy sikerű magyar film.

Főszereplők: PAGER, MEZEY, SZÖRENYI, CSORTOS, MÁLY, GÖZÖN.

Ezt megelőzi:

KAIRO és NILUS

ahol most a gigászi harcok dülnek. EGYIPTOMRÓL készült kultúr film. Azonkívül:

UJ UFA HIRADO